

XXX. ÉVFOLYAM 10. SZÁM 2020.

ZeneSzó

A MAGYAR KÓRUSOK, ZENEKAROK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK
SZÖVETSÉGE – KÖTA LAPJA

**Áldott Karácsonyt és békés,
boldog új évet kívánunk!**

A Tatabányai Kodály Iskola Kodály megemlékezése

Kodály-hangverseny – helyett (Sárközyne Pomázi Ágnes).....	3-4. oldal
Tillai Aurél 90 éves (Kertész Attila).....	5-6. oldal
„A zongorán való bütykölést és a zongorázást meg lehet különböztetni...” Beszélgetés Párkai Istvánnal (Fehér Anikó)	6-8. oldal
Erkel Emlékezet (Márkusné Natter-Nád Klára)	9-11. oldal
Éneklő Magyarország – Eger (Dr. Kis Katalin, Ember Csaba)	12-13. oldal
Éneklő Magyarország, Bach kantáták – Eger (Gergely Péter Pál)	13. oldal
NépZeneSzó A szép magyar ének nagy sikere (Dr. Gerzanics Magdolna)	14-15. oldal
Forgató – Sajó mentétől Székelyföldre, Magos együttes, Fonó Budai Zeneház (Fehér Anikó)	16. oldal
Kozármisleny – X. Jubilate vasárnap (Kunváriné Okos Ilona).....	17-19. oldal

GRATULÁLUNK!

☛ Artisjus Előadóművészi Díjban részesült

Mindszenty Zsuzsánna karnagy, nyugalmazott egyetemi docens, a KÓTA elnöke

☛ Artisjus Zenetanári Díjat kapott

Nemes László Norbert egyetemi tanár, a Liszt Ferenc Zeneakadémia professzora,
a Zeneakadémia Kodály-Intézetének igazgatója.

Az Artisjus 2020. december 11-én tíz-tíz előadóművészt és zenetanárt tüntetett ki Artisjus díjjal, a kortárs magyar műveket műsorra tűző előadóművészek és a zeneoktatásban kiemelkedő munkát végző, a kortárs magyar zene terjesztésére nagy hangsúlyt fektető zenepedagógusok elismeréseként.

A Debreceni Vox Antiqua Kamarakórus

Kiss Csaba karnagy vezetésével

II. díjat kapott

a moszkvai XVIII. „Moszkva hangja” Zenei Versenyen

A Díjazottaknak sok szeretettel gratulálunk és további sikereket kívánunk!

KODÁLY - HANGVERSENY - HELYETT

A Tatabányai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola rendhagyó módon emlékezett Kodály Zoltán születésnapjára.

A pedagógus igen találékony emberfaj. Különösen annak kell lennie ebben az évben az énektanárnak!

Közel négy évtizedes pályafutásom során még nem volt két egyforma tanévem, de mindegyiken túltett ez a vírusos-megszorításos. Mert sajnos nem lehet összejönni, közös programokat, hangversenyt szervezni, kóruspróbát tartani, sőt, énekelni is alig!

Iskolánk fennállásának 45 éve alatt soha nem maradt el a Kodály-hangverseny, melyen az intézményünk névadó zeneszerzőjéről való megemlékezés mellett kórusaink, szólistáink, hangszeres növendékeink közreműködésével egyben mindig karácsonyi hangulatot is teremtettünk. Ám idén, a vírushelyzet okán hozott intézkedések miatt sajnos ez a hagyományos rendezvényünk is elmaradt.

A koronavírusos megbetegedés miatti kényszerpihenőm alatt azonban volt időm kitalálni, hogyan is oldjuk meg, hogy valamilyen megemlékezés azért legyen:

- December 1-16-ig minden tanítási nap reggelén az iskolarádión keresztül egy rövid, érdekes részletet olvastam fel Gál Zsuzsa: Az én zeneszerzőm Kodály című kötetéből.

- Ezután felcsendült egy-egy Kodály kórus- vagy zenekari mű,

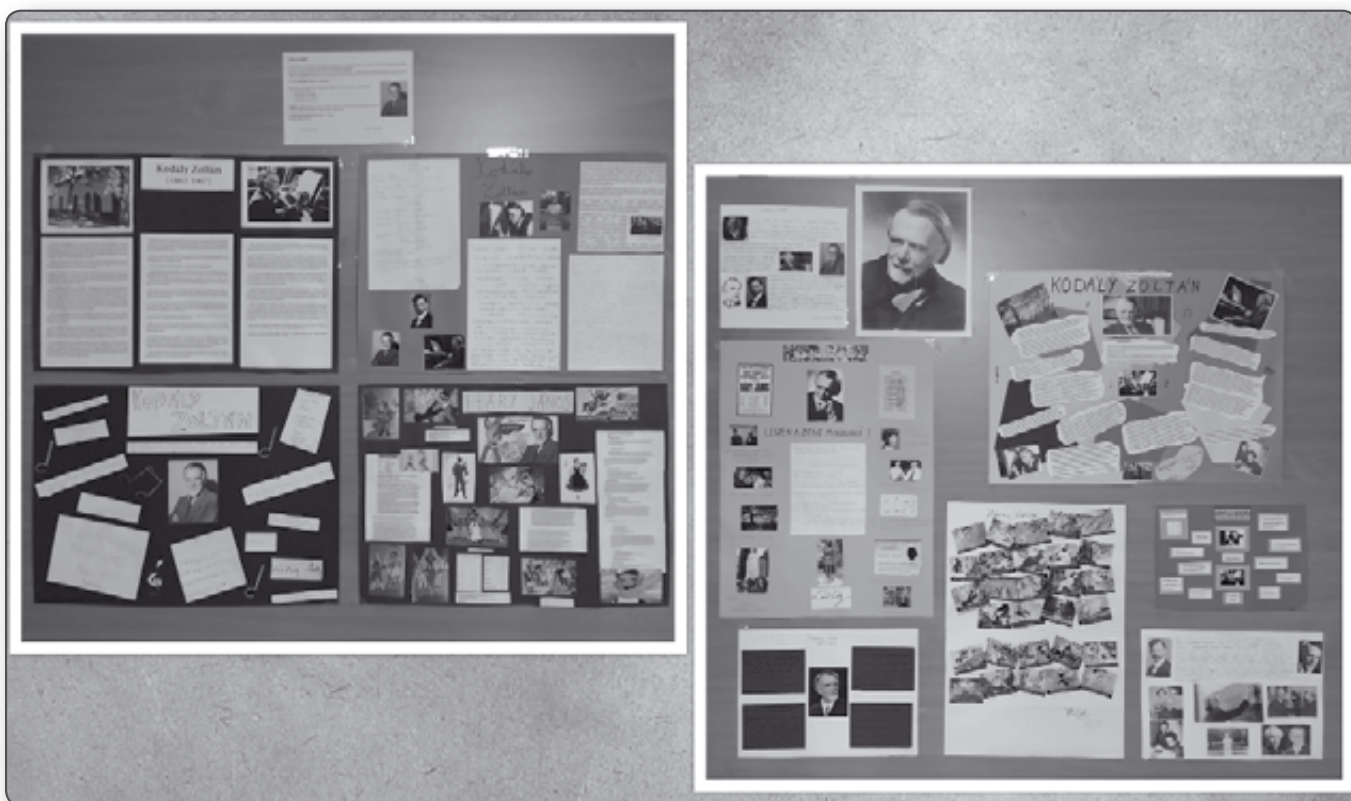
vagy annak részlete. Többek között a Nagyszalon-tai köszöntő, a Katalinka, „A kishercegek dala” és a Bécsi harangjáték a Hány-ból, a Kis kece lányom és a Hej, Dunáról fúj a szél bicíniumok, a Kállai kettős és a Mátrai képek fináléja, részlet a Galántai táncok, az Adagio hegedűre és zongorára, a Nyári este című zenekari művekből.

A zenei részek kiválasztásában és technikai előkészítésében aktív, segítő partnerre találtam Lengyel Bettina kolléganőmben.

Ezzel a kis sorozattal nem az volt a célunk, hogy átfogóan bemutassuk a zeneszerző és zenepedagógus életét, munkásságát – ennyi idő alatt erre nem is lett volna lehetőség, és azt hiszem, szükség sem. Sokkal inkább a kisgyermek, majd a felnőtt Kodály jellemét, személyiségét, emberi kvalitásait szándékoztunk megismertetni, és így a diákokhoz közelebb hozni néhány kiragadott eseményen keresztül. Persze a szövegekbe mindig becsempészttem némi konkrét információt, kevés adatot, művek címeit is.

Öröm, hogy a gyerekek, és tanár kollégáim is szívesen, érdeklődéssel hallgatták ezeket a 8-10 perces összeállításokat, és nem vették zokon, hogy

kurtábbak lettek az első órák!

- Ezen kívül az alsó tagozatos diákok részére illusztrációs rajzpályázatot, a felsősök számára Kodály-tabló pályázatot hirdettünk. Nagyon ötletes, igényes, szép munkák, egyéni és csoportos alkotások készültek. Az eredményhirdetésre december 16-án, Kodály Zoltán születésének 138. évfordulóján került sor.

Remélem, idén is sikerült méltó módon emléket állítani Kodály Zoltánnak, és bízom abban, hogy a 2021-22-es tanévben visszatérünk a normális kerékvágásba, és a hagyományoknak megfelelően ismét megtarthatjuk majd a Kodály hangversenyt is!

Sárközyné Pomázi Ágnes

ének-zene szaktanár, mesterpedagógus

Kodály Zoltán Általános Iskola és AMI, Tatabánya

* * *

Az alábbi írást az iskolai faliújságon olvastam, és elkértem diákunktól

„Véleményem szerint a zenében az a jó, hogy gondolatokat, hangulatokat fejez ki. Személy szerint úgy gondolom, csodálatos, mikor nem csinálsz semmit, nem figyelsz senkire és semmire, csak hallgatod vagy üződ a zenét, és a hangok, a dallamok hangulatokká, gondolatokká, érzelmekké módosulnak. Mindig örömmel, jó érzéssel tölt el, mikor zenekarokat vagy kórusokat hallgatok, vagy én magam játszom vagy énekelek, és a szöveggel, a dallamokkal, a hangokkal azonosulok, elképzelem a mondanivalóját. Ugyanis minden dal, minden zene üzenetet közvetít a világnak. Ez a jó a zenében, hogy úgy játszhatjuk el, ahogy szeretnénk. A zene szabadságot ad, és ez az, ami a legjobb a zenében.”

Vartek Szabina Anna 8. a

Kodály Zoltán Ált. Isk. és AMI Tatabánya

TILLAI AURÉL 90 ÉVES

A Magyar Kodály Társaság elnöksége és tagsága nevében tisztelettel köszöntjük 90. születésnapján Tillai Aurélt, társaságunk tiszteletbeli tagját, a Pécs-Baranyai Tagszervezet alapító elnökségi tagját, a Pécs-Baranyai Kórus és Zenekari Szövetség Elnökét, a KÓTA Tiszteletbeli Elnökét, Kossuth-díjas, Liszt-díjas, Magyar Örökség-díjas Érdemes művészt, a Pécsi Tudományegyetem Professor Emeritusát, karmesterét.

Tillai Aurél tanárrá avatása után már 1952-től a Pécsi Pedagógiai Főiskolán tanított és közben tovább folytatta zenei tanulmányait. Megalapította a Főiskola vegyeskarát, mely később Egyetemi Kórus néven évtizedeken keresztül sikert sikerre halmozott. Az Ünnepektől életében az első rendkívüli koncert 1958-ban, a Pedagógiai Főiskola megalapításának 10 éves évfordulóján volt, amikor Kodály Zoltán előtt vezényelhette a Molnár Anna c. kórusművet. Még jelentősebb és inspiráló hatású az az 1963-as tavaszi hangverseny, amikor a Pedagógiai Főiskola Vegyeskarával Kodály: Liszt Ferenchez és Öreges c. művét szólaltatta meg a Mester jelenlétében, majd fogadhatta Kodály kézszorítását. A Liszt-terem színpadán, a kórus előtt Kodály a következő szavakkal gratulált: „Véssék szívébe, amit most csináltak. Aztán emlékezzenek rá, ha majd tanítanak, és saját együttesükkel próbáljanak valami hasonlót csinálni.” Az elkövetkező évek során Tillai tanár úr nevéhez még tizenegy nagy formátumú Kodály mű pécsi bemutatása fűződik.

Az 1958-as esztendő kétszeresen is jelentős az életében, mert – Dobos Lászlóval együtt – ekkor

alapították meg a később oly híres Pécsi Nevelők Háza Kamarakórust. Tillai tanár úr ezt az együttest Pécsi Kamarakórus néven ma is vezeti. A kórus első finnországi turnéja után bejárta az egész világot, hírnevet szerezve a magyar kórusművészetnek, a magyar komponistáknak, elsősorban Kodály Zoltánnak, Bárdos Lajosnak. A Nevelők Háza Baráti Körének kiemelt vendége volt Bárdos Lajos, aki többször meglátogatta a kórust, sőt próbákat is tartott az együttesnek. A barátsággá alakult kapcsolatról említette Tillai Aurél, hogy karnagyi működésében Bárdos tanár úrtól kapta a legfőbb szakmai tapasztalatot, tanulságot, tanári tanácsot. A kórus sikerének és a Nevelők Háza nagyszerű munkájának köszönhető, hogy Pécs városa 1964-től megkapta az Országos Kamarakórus Fesztivál rendezési jogát, mely fesztivál később nemzetközi versenné vált. E fesztiválok, illetve versenyek szakmai, zenei vezetője pedig Tillai Aurél lett. Európai visszhangot váltott ki az alkalmak rendkívüli sikere és az akkor már elismerésre méltó pécsi zenei élet. Ennek köszönhető, hogy a város 1988-ban megrendezhette az európai kórusok legnagyobb fesztiválját, az Europa Cantatot. Tillai Aurél 1965-ben a Mecsek Kórus vezetését is átvette, 20 évig irányította a sikeres együttest. Énekkaraival, elsősorban a Pécsi Kamarakórral hazai és nemzetközi fesztiválokon, versenyeken 70 díjat nyert, rádió és TV felvételek, megjelent CD-k sora jelzi ezt a fényes utat. Kiemelkedő volt az a misszió, melyet évtizedeken keresztül a magyar szerzők, kiemelten Kodály műveinek külföldi autentikus bemutatásával sikerre vittek. Személyes örömöm, hogy több kiváló tanítványom énekelt és énekel még ma is a Kamarakórusban és részese e feledhetetlen zenei élményeknek.

A jelentős pécsi „zeneszerzői iskolának”, melyet Kincses József tanár úr vezetett, éppen Tillai Aurél volt az első jeles képviselője, aki országos elismertségre jutott. Az első figyelemre méltó műve (Vonósnégyes) 1958-ban született, majd következett a kórusművek, kamaraművek, oratórikus alkotások hosszú sora – egészen napjainkig. A Tavaszodik (Áprily) kórusműről már Kodály Zoltán is elismeréssel nyilatkozott 1963-ban. Zeneszerzői munkásságának középpontjában mindenképpen a vokális kompozíciók állnak – mint nyilatkozta is: „*En általában praktikus céllal írtam műveimet, nagyrészt saját együttesemnek, hogy a kamarakórus valamelyik koncerten énekelhesse.*” Elmélyült vallás- és egyháztörténeti, valamint irodalmi műveltsége meghatározó a vallási szövegek és a jeles költők megzenésítésre váró verseinek kiválasztásában. Nagyszerű, hatásos népdalfeldolgozásainak komponálásában a magyar népzene tudatos tanulmányozása segítette. Jeles zenekritikusok értékeléseikben kiemelik Tillai Aurél zenéjének szépségét, ízléses voltát, őszinteségét, hitelességét, a keresztény kultúra erős hatását, a kórust, mint a legerősebb zenei inspirációt és a rá mélyen ható kodályi szellemi hagyatékot. Kiemelik továbbá, hogy szerzői munkásságában emberléptékű, kifinomult, költői zenei világot épített. A teljesség igénye nélkül érdemes kiemelni az utóbbi zeneszerzői korszak nagy formátumú műveit: Missa Secunda, Pécsi (Tüke) mise, Reformáció kantáta, Te Deum.

Mint egykori tanítvány, karvezetőmtől én is megtanultam a zenei igényességet, az értéket jelentő kórus-repertoár kialakítását, a szigorúan következetes munkát. Énekkaraim mindig örömmel

tanulták, énekelték a Tanár úr műveit. Emlékezetesek azok a nemzetközi versenyek, ahol a Mohácsi nóták és a Zengő felett c. műveket kiemelten értékelte a zsűri. Külön említem a Kodállal kapcsolatos, Fodor András versére írt Az énekmondó c. kompozíciót, melyet a Bartók Leánykar részére írt, és bemutatója a Mester halálának 40., születésének 125. évfordulóján volt. Tillai tanár úr ezt a számomra is kedves művet később átdolgozta a következő jeles Kodály-ünnepre, melyet már a

PTE Nőikarának ajánlva mutattunk be.

Tillai tanár úr saját pályáját a régi muzsikusokéhoz hasonlítja, olyan zeneszerző – mondja magáról – , aki tanít és aktív előadóművész is. „Isten áldása, hogy tehetem azt, amit, s ha be kell fejeznem, készen állok rá.” Példa értékű, meghatározó zenepedagógiai életművet hagy a diákok és kollégák nemzedékei számára. Reméljük, az idő múlása nem befolyásolja, hogy a Tanár úr még éveken át komponáljon és vezényeljen. Kívánunk neki ehhez jó egészséget és sok sikert!

Isten éltesse sokáig!

Kertész Attila

Megjelent a Kodály Hírek 2020/4. decemberi számában

„A ZONGORÁN VALÓ BÜTYKÖLÉST ÉS A ZONGORÁZÁST MEG LEHET KÜLÖNBÖZTETNI...”

Beszélgetés Párkai Istvánnal

Párkai István a négy utolsó évben karvezetés tanárom volt a Zeneakadémián. Ő volt az, akitől a legtöbbet tudtam meg a zenéről, akkor is, ha aztán az élet engem nem a kórus területére sodort. Párkai István Kossuth-díjas, a Nemzet Művésze, az MMA tagja, a Zeneakadémia professzor emeritusa ma is szemmel tartja a tanítás menetét, hiszen ez volt életének legfontosabb területe. Ráadásul mindez egy helyen történt, 10 éves kora óta a Liszt Ferenc téri épületbe járt, először hallgatóként, majd tanárként. Növendékei szakmai pályafutását rendre követi, hihetetlen memóriájával olyan dolgokra is emlékezik, amiket mi már régen elfelejtettünk. Beszélgetni vele igazi élmény.

Hogyan választja ki a Tanár úr, hogy kit kell felvenni a Zeneakadémiára?

Azt nagyon határozottan meg tudom mondani, hogy kit ne vegyünk föl. Mindig gyanús volt, és vitára adott okot, ha valaki túlzottan elő volt készítve. Tehát ha azt hitték róla, hogy megtanították dirigálni. Így semmiféle spontaneitás nem volt a munkájában és főleg nem azt dirigálta, amit hallott, hanem amit hallani szeretett volna. Egyébként nem kevés olyan esettel találkoztam, ahol az előkészítés jó volt, és volt olyan is, ahol az embernek az volt az érzése, hogy bár ne tanították volna, mert egyébként lenne benne fantázia. Az ilyen helyzeteket javítani a legnehezebb, mert túlzottan bele van már döngölve egy csomó fölösleges dolog.

Én az első évet legszívesebben próbaévnak tekinteném, ha lehetne. Most nincs erre lehetőség. Nyilvánvaló, hogy így a minőség nem tartható, és az ember csak drukkolhat. De a nagy számok törvénye alapján azért mindig van ilyen hallgató is és olyan is. A legutóbbi években én már nem vettem részt a felvételen. Mindettől függetlenül nagyon ritkán tévedtünk a felvételekkel kapcsolatban.

Olyan sem volt, hogy esetleg később derült ki valakiről, hogy fel kellett volna venni?

Nem. Inkább az szokott előfordulni, hogy azt érezzük egy emberről, hogy az anyagot meg fogja valahogyan tanulni, de soha életében nem akarja majd használni. Ilyen esetben is lehet az illető muzikálisan jó. Voltak nagyon jó hallgatók, akik aztán tökéletesen

eltűntek, mert valami mást akartak csinálni, de nagyon kevesen voltak azok, akikről semmit sem lehetett a végzésük után tudni. Van olyan, aki végigjárta az öt évet, majd külföldre távozott, de egy-egy évfolyamtalálkozóra hazajött.

Ezek szerint jobb azt a hallgatót tanítani, aki úgymond szűz terepnek bizonyul, tehát zenei érzéke van, de nem ért a vezényléshez?

Ilyen soha az életben nem fordult elő. Valakik mindig jót akartak az illetőnek, és elkezdtek papukolni.

A felvételin milyen zenei tudásra, képességekre figyelt a Tanár úr? Mi az, ami egy felvételizőnél jó, ha megvan?

Erre nincs szabály. Mindenki nagyon különböző. Menet közben derülnek ki a dolgok, oly-

kor nagyon későn. A legnehezebb azokat tanítani, akik azt hiszik magukról, hogy már eleget tudnak. Mert közöttük vannak olyan – egyébként nem tehetségtelen – hallgatók, akik az apró munkát nem akarják megcsinálni, mert ők ezen már túl vannak.

Mit nevezünk ebben az esetben apró munkának?

A technika finomságainak megtanulását. Az előbb említett hallgatók már sokkal előrébb lévőnek érzik magukat, és gyakran túl nehéz darabokat szeretnének dirigálni. Vannak esetek, amikor ez bejön, és van, amikor az ember hagyja, próbálja ki, de kénytelen megállapítani, hogy jobb lenne, ha még minimum két évet várna. Nagyon hamar kiderül, és nemcsak a próbamunkából, hogy ha valaki hoz egy darabot, akkor az úgy van-e előkészítve, hogy alacsony szintről próbálja meg magasabb szintre emelni a betanításkor, vagy a plafonról indul el. Állandó probléma az Akadémián, hogy az ideálist akarjuk elérni, de nem biztos, hogy azt a lépést, ami a pillanatnyi helyzetből egy-két lépcsővel magasabbra vezet, meg tudjuk-e valósítani. Ilyen szempontból borzasztó fontos, hogy az illetőnek elsősorban ne jó keze, hanem jó feje legyen.

Mit jelent az, hogy jó feje van valakinek?

Azt, hogy többfelé tud egyszerre koncentrálni. Lehet, hogy furcsa, amit mondok: a zongorás felmondásokon nagyon sokan átküzdik magukat. De olyan zongorázásra, ami önmagában véve már majdnem művészi előadást nyújt, a pályafutásom alatt háromnál többre nem emlékszem. Mert a zongorán való bütykölést és a zongorázást meg lehet különböztetni.

E tekintetben tehát nem lehetett Önt átverni...

Nem. Ritka volt az az eset, hogy valaki jó muzsikos volt és rossz zongorista. Mert akik jó zongoristák voltak, azok már sokoldalúan találkoztak a zenével. Egyértelműen ki merem jelenteni, hogy a nem zongoristák között elvétve van csak olyan, akivel agógikáról is lehetett beszélni. Tehát akik ezt magas szinten csinálták, azok a zongorázásban is magas szinten voltak. És akiben ez nincs meg, az nem tanítható. Nem tanítható a hibák kijavítása sem. Egy zongorás vezénylés órán, ami szintén csak egy pótlék, nem lehet azt az állapotot előállítani, amelyben reálisan lehetne a hibákat javítani.

Jobb lenne, ha ez a bizonyos kargyakorlat már hallgatók előtt folyna, azaz énekelnék a darabokat?

Vásárhelyi már elsőben így kezdte ezt, azaz csoportos kargyakorlatot tartott. Ennek a csoport szempontjából volt értelme, egyéni szempontból nem biztos. Én ezt azért pártolom, mert ha valakinek van sütnivalója, az másoktól is tanul.

A tanulmányok alatt aztán nagyon hasznos dolog volt, hogy legkésőbb harmadévben kötelező volt tanárt váltani. Tehát mindenkit két tanár tanított az öt év alatt. Egyébként a zongora szakon időtlen idők óta így van ez, így két különböző anyagot tanulnak...

Mi mindent változtatna meg az akadémiai karvezetés képzésen?

A felmondással kezdődne a darabbal való foglalkozás. Zongorán, egy szólam éneklésével.

Bármelyik szólamot énekelheti a hallgató?

Ha lehet, bármelyiket. Itt sajnos motorizmusok szoktak működni, de itt kezdődik a dolog. Egyszer kaptam egy levelet egy nálunk végzett hölgytől, Svédországból, akinek karmesteri ambíciói is voltak. Azt írta, hogy náluk akkor lehet elkezdni dirigálni egy darabot, amikor zongorán eljátszotta fejből. Nálunk is az előmunkálatokat kellene nagyon erősen meghosszabbítani. Azaz az analitikus szétcincálást. Mert ez után már nem veszne el a részletekben, lenne annyi elképzelése a darabról, hogy formailag is jobban át tudná tekinteni.

Mit gondol, hány év lenne ideális ehhez? Egy korábbi interjúban említette, hogy azok a bizonyos karvezető tanfolyamok nem váltották be feltétlenül a hozzájuk fűzött reményeket...

Ezek a tanfolyamok, még ha bizonyos eredménnyel jártak is, havi találkozások voltak. Igaz, jó hosszú időn keresztül, két vagy három éven át. Voltak ott nagyon ambíciózus hallgatók, és voltak tehetségesek, akik valahogyan dirigáltak, elvégezték a tanfolyamot és utána ugyanúgy dirigáltak...

A nappali tagozatos zeneakadémiai oktatásban, ha valaki zeneileg tényleg előlről kezd, és ez nem jelenti azt, hogy még életében nem ütött négyet, akkor az öt év megfelelő. A negyed-, ötödévnél már nagy formátumú foglalkozásnak kell lennie, hogy ne azon kelljen gondolkodnia, hogy például hogyan intse be a basszus kettőt...

Mit jelent az, hogy nagy formátum?

Azt jelenti, hogy az egész művet átlátja formailag, és érzi, hol kell esetleg belenyúlni. Olyasmikre gondolok, amik nincsenek beleírva a kottába.

Gyakorlatban hogyan nézne ez ki?

Az elején minimum két zongora kell. Kezdő tanár koromban volt külön korrepetítorom. A korrepetítorok közül sokan kiválóak voltak és nagyon jól megtanulták a pillanathoz való alkalmazkodást. Tehát nem az ideálisat játszották, hanem amit láttak. Sokan azért nem jók ebben, mert nem azt játsszák el, amit dirigálnak nekik, hanem ahogy ők szeretnék hallani a darabot.

Úgy érzem, ez az időráfordítás, ami most van, megfelelő, kivéve, ha valaki szuper ambíciózus, mert ilyen ma is van. Volt olyan, aki úgy végezte a második évet, hogy ő akkorra már egy Cherubini Requiemet eldirigált. Jópáran vannak olyanok, akik tehetségesek, de nem feltétlenül hisznek a dirigálás taníthatóságában. Nekem az a véleményem, hogy mindenkinek igaza van! Ez valójában nem tanítható, de a körvonalakat meg lehet mutatni. Különben nem lenne ma már egységes a

világon a dirigálás technikai alapja. Láttam egy francia karmestert, Désormière-t, aki a nemzetközi szokásokhoz képest ellentétes irányokba ütött. A zenei egy nem lefelé esett. Ez önmagában nem baj, de ma már pl. Oroszországban sok olyan karmester van, aki úgy dirigál, ahogy mi az ideális tanítás esetén elképzeljük az eredményt. Pontosan ugyanolyan technikai alapeszközökkel dolgoznak, mint amit mi annak idején tanultunk. Volt egy nagyon érdekes tapasztalatom épp egy orosz karmesterrel, aki egy lyoni zenekarral volt itt. Csak két év múlva tudtam meg róla, hogy a moszkvai Nagyszínház főzeneigazgatója. Nagyszerű volt! Valami olyat tudott, amit szintén nem tudunk tanítani, azaz, hogy mit nem kell dirigálni.

Mi az, amit nem lehet megtanítani?

A visszavonulást. Mikor érdemes visszavonulni, hogy aztán újra kilépjek a piederstálra. Ez nagyon nehéz, ehhez érzék kell. Aki sokat foglalkozik zenekarral, az megtanulja, de egyébként nem tanítható. Hasonló komoly probléma a tempótartás kérdése. Ezt csak jó hangszerjátékos tudja megtanulni, mert mechanizmusra okvetlenül szükség van, és énekes vonalon ez ezért más. De a mechanikus egyenletességet senkinek sem szégyen a tanuló éveiben a metronóm használatával is erősíteni. A mechanizmusnak kell alapvetőnek lennie, nem a szabad előadásnak. A szabad előadás a kötöttnek a kivételezése és kivitelezése. A kettő együtt!

A mai gyakorlatban egy idő múlva a karnagyjelöltek amatőr kórust is dirigálnak. Jó ez a gyakorlat?

Ez nagyon jó tanulási terep. Itt hamarabb kiderül, mit kell segíteni és mit kell békén hagyni. Ez nagyon nehéz dolog: hagyni, elvárni vagy kikövetelni. Ezek között a végletek között mozgunk.

Emlékezzünk néhány tanárára! Járdányi Pál tanította Önt szolfézásra. Milyen emlékei vannak róla?

Kedves volt és nagyon szigorú. Mindenki szerette őt, mert sokat követelő és konzekvens volt. Szolfézsversenyeket szervezett, az egyiken Kőmíves Jánossal együtt énekeltünk duókat. Vittünk is valamit és kaptunk is valamit. Volt olyan verseny, ahol Kodály is jelen volt.

Bárdos Lajossal milyen kapcsolatban volt?

Az Akadémián nem volt kapcsolatam vele. Óráira nem tudtam járni, mert akkor el voltam foglalva. De gyakran kértem a tanácsát, és ideálisnak tartottam a mértéktartó dirigálását akkor, amikor a szíve miatt az orvosok eltiltották ettől. Az a capella darabokat is pálcával dirigálta, csuklómozgással. Nagy élmény volt vele és a Budapesti Kóruossal énekelni a Missa Solemnist. Ez volt az egyetlen nagy oratórium, amit Bárdos sokszor dirigált. Akkoriban a Budapesti Kórus volt „a” kórus. Így én énekesként ismertem meg a Missa Solemnist, 1948 körül.

Később Forrai Miklós vezette ezt a kórust. Ő milyen volt?

Aprólékos, humorizáló és rendkívül energikus. Az oratórikus műveket gyakorlatilag egytől egyig a Budapesti Kórusban ismerem meg. Nagyon jó társaság volt itt, nem feltétlenül szuper énekesekkel, de sokan közülük a Mátyás templomban is énekeltek, Bárdos keze alatt.

Kodályra hogyan emlékszik?

Népzenét tanított nekünk a Kisteremben, nagyon sokan voltunk ott. De én is benne voltam abban a 8-10 tagú társaságban, akik szombatonként énekelni jártak hozzá. Ez nagyon érdekes volt. Vikár László vezette ezeket az alkalmakat, ő adott hangot. Kodály általában kapásból hozott kottákat, néha olyan nehezett adott, hogy hozzá se tudtunk szagolni. Egyszer pl. egy Apostel nevű szerzőtől.

Kodály hallgatta ezeket az énekléseket?

Nem feltétlenül. Volt, hogy be se jött, vagy csak átsétált a szobán, rá jellemzően egy szót sem szólva. Ha kottát hozott, akkor egy darabig ott maradt, addig, amíg a kísérletező fázis el nem kezdődött. Soha nem szólt bele, csak figyelte a helyzetet.

Vajon mi volt a célja ezeknek az együttléteknek Kodály szempontjából?

Kodály kíváncsi volt arra, hogy hogyan reagálunk egy ismeretlen műre, valamint próbálgatta, hogy milyen nehézségi fokot lehet megkísérelni.

Legutóbbi beszélgetésünkön azt mondta a Tanár úr, hogy „egy tanár elégedett lehet, ha tíz növendékéből kettőnél úgy érzi, nagyon megértte.” Változott ez a szám azóta?

Nem. De ahol csak lehetett, ezt a megjegyzésemet kihagyták.

A Tanár úr nemrég azt nyilatkozta, hogy mindig az a kedvenc műve, amivel éppen foglalkozik. Valóban így van ez? Nincs igazi kedvenc?

Nem tudok erre a kérdésre válaszolni. Ugyanúgy tudtam szeretni a mások számára tökéletesen kifejezőtlen Ockeghemet, mint Richard Strausst.

Ha szabad lenne a választása, most mit vezélné el szívesen?

Egy izgalmas Gesualdo madrigált.

Aki a Tanár úr tanítványa volt, valamit biztosan tanult Öntől. Ki zenét, ki emberséget, ki gondolkodásmódot. Mit üzen nekünk, egykori növendékeknek, zenészeknek, ebben a világban mire van a legnagyobb szükségünk?

Alkalmazkodókészségre. Az értékeket meg kell tartani, de lazításra is okvetlenül szükség van. Másképp a dolog nem fog menni. Gondolom és remélem, hogy megszállottak mindig lesznek: legyenek is!

Fehér Anikó

Új kiadvánnyal jelentkezett az Erkel irodalom. Örömmel vettem kézbe a szép kiadású könyvet. Nagy tisztelője vagyok Erkel Ferencnek, a Zeneakadémián zenetanár professzoraim Bartha Dénes és Szabolcsi Bence méltató és elismerő előadásai maradandó emlékeim közé tartoznak. Kezdő tanárként megvettem a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában 1954-ben megjelent Zenetudományi Tanulmányok II. kötetét: Erkel Ferenc és Bartók Béla emlékére. Szerkesztők: Szabolcsi Bence és Bartha Dénes. Engedtesse meg, hogy Erkelt méltató bevezetőként ebből az Előszóból idézzek részleteket:

„Most, amikor halála 60. évfordulójának alkalmából a magyar nép hálával és szeretettel emlékezik meg nagy zeneszerzőjéről, Erkel Ferencről, tisztán áll előttünk, hogy benne a magyar opera megalapozóját, máig is legnagyobb mesterét s egyben további példaképét ünnepeljük.

Nem véletlen, hanem sokszorosan fontos, Erkel egész művészetére kiható és egész munkásságát jellemző körülmény, hogy az opera, amelyet ő megteremtett, a reformkornak, a szabadságharc korának és az abszolutizmus korának operája volt.

Ennek a korszaknak nemzetet egyesítő, lelkesítő és mozgató zenedrámáját megalkotni nagyszabású feladat volt. Az ilyen korszakos munkára csak olyan zeneművész vállalkozhatott, aki eredendően erős drámai érzékkel volt megáldva...

Erkel drámaíró volt, olyan drámaíró, aki korának minden nagy történelmi-társadalmi konfliktusait megérezte és ezeket a konfliktusokat műveiben

tömören, a lényegét feltáróan, művészi módon tudta ábrázolni. Operáiban a hősök egyéni sorsán keresztül kora nagy ellentéteinek összecsapásait ábrázolta.

Művészetének magyar gyökerei rendkívül erősek. Nagy feladatát éppen azáltal volt képes megoldani, hogy mély és szerves kapcsolata volt a magyar tömegek zenei életével...

S van-e kézzelfoghatóbb bizonyága a néppel való együttérzésnek, mint az a tény, hogy ő lett Kölcsey Himnuszának zseniális megzenésítője?

Ennek a magyar tömegek életével való szerves egységnek jegyében teremtette meg Erkel azóta is virágzó intézményeinket: a Filharmóniai Társaságot (1853), az Országos Daláregyesületet (1867), a Zeneakadémiát (1857) és az Operaházat (1884).

Mindezek az intézmények Erkel örökségének letéteményesei; rájuk van bízva ennek az örökségnek nemcsak megőrzése, hanem Erkel szellemében való továbbfejlesztése is.”

Az évtizedek során gyarapodott a tudományos kötetek száma, és éppen Szabolcsi Bence egyik kiváló tanítványa, Dr. Bónis Ferenc zene-történész munkássága nyomán, aki a magyar zene kiváló képviselőinek – elsősorban Bartók, Kodály és Erkel művészetének – megismertetéséért tett legtöbbet. Ugyanakkor súlyos elmaradások voltak a zeneműkiadás területén, s bár a Bánk bán és a Hunyadi László mindig műsorán volt az operaháznak, de Erkel további operái bizony háttérbe szorultak, s lehetne még további hiányosságokat felsorolni, de bátran állíthatjuk, hogy ezek felismerése bár lassan de egyre inkább a jobbítás útján haladnak, és különösen az utóbbi évtizedekben jelentős előrelépések történtek.

Ezt bizonyítja jelen kiadványunk, mely az elmúlt XXX. esztendő emlékeiből eleveníti fel az

Erkel Társaság létrejöttét, a szülőváros, Gyula szerepét, bemutatja és megszólaltatja azon személyeket, akik tevőlegesen sokat tettek ennek érdekében, és emlékeikkel felidézik az eddig megtett utat. A kiadó az Erkel Ferenc Társaság, felelős kiadója a könyv megálmodója, létrehozója: Somogyvári Ákos, a Társaság elnöke, Erkel Ferenc egyenesági leszármazottja. A könyv szerkesztője, Dézsi János könyvtárigazgató, a Társaság alelnöke. A huszonkét szerző írását közlő, jól áttekinthető, több fejezetre osztott 120 oldalas könyv legfőbb célja, hogy mementót állítson az Erkel Ferenc Társaság történetének a kezdetektől napjainkig.

A Köszöntő Dr. Görgényi Ernő írása, Gyula város polgármestere nagy tisztelettel adózik városának szülöttjéről, megemlítve, hogy „Erkel Ferenc már életében proféta volt hazájában, benne szülővárosában is. A gyulai polgárcsaládok nemzedékeken át őrizték az Erkel-kultusz lángját.” Ez a tiszteletteljes megemlékezés az alaphangja a könyv felépítésének, amint időrendi sorrendben tárul az olvasó elé a színes paletta. Elsőként kap helyet Somogyvári Ákos összeállításában azoknak a neve „Akik immár örökre beírták nevüket az aranykönyvbe...” Az alapító tagok között említve: Dr. Andódy

Pál Olga, a társaság egykori titkára; D. Nagy András, aki a Társaság életének mozgatórugója, motorja volt. Évtizedeken keresztül a létező legtöbb Erkel nagycsaládi és gyulai helytörténeti vonatkozású dokumentumot gyűjtötte össze, rendszerezte, előadásokat tartott és könyv formában jelentetett meg. Gedeon József, a Társaság egyik kezdeményező alapító tagja, a Gyulai Várszínház igazgatója, a Társaság Örökös Tiszteletbeli Titkára; Erkel Tibor, zongora-művész tanár, a Zeneakadémia tanszékvezető egyetemi tanára, a Magyar Rádió Erkel-díjas zenei rendezője, a Társaság alapító Alelnöke, majd 2012-től Örökös Tiszteletbeli Alelnöke; Baranyó Géza, Örökös Tiszteletbeli Alelnök; Dr. Ittész Mihály, Tiszteletbeli Tag, aki évtizedeken át tartott tudományos előadásokat, ez a sorozat 2018. júniusában bekövetkezett halálával sajnálatosan megszakadt. Hunyadvári András, az Erkel Társaság Hírlevelének tipográfiai szerkesztője. Szőnyi Zoltán, marosvásárhelyi zongoraművész tanár, Erkel Ferenc ükunokája, a Társaság Nemzetközi Tiszteletbeli Elnöke. Dr. Bónis Ferenc, Széchenyi-díjas zenetudós, a Magyar Rádió kiemelkedő munkatársa, az Erkel Társaság alapító – Örökös, Tiszteletbeli Elnöke. „Gyászhangok Bónis Ferenc halálára” címmel, önálló írásban emlékezik meg róla Bónis talán legjobb ismerője és a Társaságnak mindenkor lelkes szereplője, Kassai István Liszt-díjas zongoraművész.

„A Társaság Kialakulása” fejezetben jelenik meg az egyik legérdekesebb cím: *Kíváncsian lenne egy Erkel Ferenc Társaság...* Mi lehetett az indoka ennek a kezdeményezésnek? Nos, a sajtóban megjelent írások indították el a körkapcsolást és a könyvben olvashatjuk a Magyar Nemzetben megjelent rövid írásokat. Elsőként Kassai István zongoraművész írása jelent meg: Erkel Ferenc kiadatlan életműve címmel (1989. július 11. Visszhang rovatban, 3. o.) Erre érkezett válasz: Erkel operái, Nádori Pétertől, Hungaroton Magyar Hanglemezgyártó Vállalat részéről (1989. július 25. 6. o.) Majd Dr. Göblyös Péter radiológus jelentkezett: Alakuljon Erkel Ferenc Társaság című írásával (1989. szeptember 7. Visszhang 3. o.). Az immáron nyugalmazott radiológus írásában olyan szépen mutat rá arra, miként lehet egy ifjú rajongást egy életen át követni, majd másokkal megosztani, és ezáltal eredményeket elérni. Ennek igaz példája, hogy 1989. novemberében valóban megalakult az Erkel Ferenc Társaság.

A könyv felépítését követve megismerkedünk azokkal a körülményekkel és azokkal a kiváló személyiségekkel, akik hozzájárultak a Társaság megalapításához és tovább éltetéséhez. Dr. Németh Csaba történész következetes pontossággal számol be az Erkel Ferenc Múzeum és az Erkel hagyaték elmúlt 70 évéről. Az Erkel szülőház folyamatos fejlesztéséről, a kiállítási helyek változásáról, bővítéséről. Itt kerül említésre, hogy Kassai István már 1990. júniusában vállalkozott az Erkel gyűjtemény zenei anyagának (elsősorban a hangszeres művek)

átvizsgálására. Az operai rész átvizsgálását 1997-ben Sziklavári Károly zenetanár vállalta.

1989. november 7-én délután a gyulai Mogyoróssy könyvtárban megalakult az Erkel Társaság. Elnökké Bónis Ferencet, alelnökké Erkel Tibort választották, a társaság titkáráként egy helybeli Erkel-kutató, D. Nagy András tevékenykedett fáradhatatlanul. A programban megfogalmazták, hogy be kellene mutatni a zeneszerző műveit, kiadni a kottáit, szervezni kellene országos méretű zenei versenyeket, s ápolni az Erkel-sírhelyeket.

„Az Erkel Ferenc Társaság története” c. fejezet emlékezik a kezdeti eseményekről.

Dr. Pocsay Gábor polgármester emlékei közül sorol fel néhányat és elismeréssel szól arról, hogy 1991-től a Gyulai Várszínház a Kolozsvári Magyar Opera társulatával színpadra tűzte Erkel operáinak bemutatását, elsőként a Hunyadi László került színre, majd fokozatosan folytatták a gazdag sorozatot.

Az évtizedek során jelentős szerepet töltött be a Mogyoróssy János Városi Könyvtár. Egyrészt munkatársai behatóan foglalkoztak Erkel munkásságával, kiadványok megjelentetésével, másrészt helyet adtak konferenciák, kisebb kamarakonzertek megtartására. Erkel Tiborné Dr. Bognár Márta személyes emlékeit idézi a Bónis Ferenc tervezése alapján rendszeresen tartott szeptemberi Tudományos ülésekről, és a március 15-i Történelmi hangversenyekről, melyet a Kossuth Rádió is közvetített. Az Erkel Ferenc 200 éves évfordulóját előkészítő bizottságban Erkel Tibor képviselte a Társaságot. Az évforduló alkalmat teremtett, hogy felterjesszék Erkel életművét és a Filharmóniai Társaság zenekarát Magyar Örökség-díjra. A Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében 2010. június 19-én az átadás alkalmával laudációt Dr. Bónis Ferenc mondott. A könyv két írása is kiemeli a Filharmóniai Társaság szerepét, szerzőik: Dr. Bónis Ferenc Széchenyi-díjas zenetudós és Tóth László, a Budapesti Filharmóniai Társaság elnöke, akinek szavait idézve: Erkel Ferenc haláláig szívén viselte a Filharmonikusok sorsát, szólistaként, karnagyként amikor csak tehette, az együttes élén állt.

A továbbiakban olyan szerzők írásait olvashatjuk, akik az elmúlt évtizedekben aktív résztvevői voltak az ünnepi rendezvényeknek. Gombos László zenetörténész, előadóként 2004-től kapcsolódott a Társaság munkájába, de egyúttal a háttérintézmények munkájában is részt vett, ezzel komoly segítséget jelentett az elnök szervezési munkáiban, de 2012 után további feladatot nem vállalt. Szerző Katalin Szabolcsi-díjas zenetörténész, alapító tag, egyik ünnepi beszédét közlik, mely Erkelnek a Széchenyi Könyvtárral való kapcsolatát

ismerteti. Áchim Erzsébet, a gyulai születésű orgona-zongoraművész, a kezdetektől napjainkig tartó, énekesekkel és kórossal való hazai és külföldi kapcsolatait sorolja fel, kiemelve a 2013-ban rendezett Magyar Cantate előadását a Városházán. Hatalmas élményként említi a Zeneakadémián a 90-es években a Himnusz pályázatra írt, Somogyvári Ákos által válogatott – addig ismeretlen – Himnuszok ünnepi estjét. Kónya István alpolgármester idézi azt a történetet, ahogy Göndöcs Benedek gyulai apátplébános elindította az Erkel-szobor felállításának gondolatát, mely megvalósult 1896 június 26-án. A bronzból készült mellszobor a mai Erkel téren azóta is a város büszkesége.

Igen értékes „Gyula és Budakeszi” kapcsolata, e fejezet címmel három szerző mond el részleteket a kapcsolat alakulásáról. Dr. Győri Ottilia polgármester; Tóthné Fajtha Anita, az Erkel Ferenc Művelődési Központ igazgatója; és Bakács Bernadett képviselő, kulturális ügyekért felelős tanácsnok. Részletes és pontos beszámolót olvashatunk, hogy az 1980-as évek végén kiknek a segítségével derült fény – az Erkel-család halotti anyakönyvi bejegyzéseiből – a zeneszerző családjának budakeszi kapcsolatairól. A Himnusz zeneszerzője és családja szívesen nyaralt Budakeszin az 1850-es évektől kezdve. Erkel Ferenc születésének 175. évfordulóján emléktáblát helyeztek el annak a háznak a falára, ahol a nagy magyar zeneszerző a nyarait töltötte. Ünnepi beszédet Legány Dezső Erkel-kutató tartott és Erdélyi György színművész ekkor szavalta el először a Himnusz. Budakeszi ez időtől tekinti feladatának Erkel zenei örökségének népszerűsítését. Ezt követően az évek során egyre nevezetesebb többszereplős ünnepségeket rendeztek és szorossá fonódott Budakeszi és Gyula kapcsolata. Csak az utóbbi éveket említve: 2018. június 16-án az Erkel Kórusok Találkozóját rendezték. 2019 június 14-én a XXXI. Erkel Ferenc Emléknapi ünnepi megemlékezését tartották. Az Erkel Ferenc Társaság minden évben megtiszteli a budakeszi ünnepségek fénypontját, az Erkel Napokat, amikor a budakesziek átérezhetik, milyen szerencsések, hogy közvetlen kapcsolatuk van az Erkel örökséghez.

Tovább lapozva a könyvben még egy fejezet az „Erkel Ferenc Társaság kapcsolatairól” említ néhány érdekes példát. Ókovács Szilveszter, a Magyar Állami Operaház főigazgatója, véleményét az írás címében megadja: „Hely a polcon”. Megállapítja, van még tennivaló: Erkel Ferenc művei nincsenek lemezre véve, de a hiány már fáj, és jelentem, cselekvésre fordult. Bízunk benne! Dombóvári János a sátoraljújhelyi Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskola nyugalmazott igazgatója és a Lavotta Kamarazenekar művészeti vezetője. (A magyar zenei romantika Erkel korát megelőző egyik korai képviselője, a verbunkos zene úttörője, a Zemplén megyei Tállyán nyugvó Lavotta János, hegedűvirtuóz, első színházi karmester nevét vette

fel a sátoraljújhelyi zeneiskola és évtizedek óta ápolják emlékét.) Jelen írásában feltárja a szerző, miként alakult kapcsolata az Erkel Társasággal 2001-ben és néhány esemény megemlékezésével mutat rá az eredményes folytatásra.

A 19. század közepén kezdtek alakulni az énekes egyletek, eleinte férfikarok, majd fokozatosan alakult a dalármozgalom. Az első dalárünnepély 1863-ban Sopronban volt, a következő évben Pécsen, azt követően Pesten tartottak nagyszabású ünnepet. Ezen már Erkel is közreműködött, sőt vezényelt, személye fontos volt a dalármozgalom színvonalas működéséhez. „Kóruszövetség egykor és ma” címmel Dr. Mindszenty Zsuzsánna Liszt-díjas karnagy, a KÓTA elnöke igen szépen fejti ki írásában ennek a jelentőségét, és a hagyomány nemes folytatását, hogy A Magyar Kóruszövetség, a KÓTA, a jelenleg működő magyar kórusmozgalom elődjének tekinti az Országos Magyar Dalár Egyesületet, melynek elnöke és aktív szervezője volt Erkel Ferenc.

Ebben az összefoglaló fejezetben három neves karnagy, kórusvezető visszaemlékezése jelenik meg. Kertész Attila, Liszt-díjas karnagy, a Magyar Kodály Társaság elnöke, a szülőváros kapcsolatait és el nem múló szeretetét eleveníti fel, majd részvételét említi pécsi kórusával az Erkel Diáknapon. Berkesi Sándor Kossuth-díjas karnagy még a legelső általános iskolai el nem múló opera emlékeit idézi, majd a debreceni Kántus ének együttesével a Gyulán rendezett Erkel Diáknapi élményeiről szól. Perlaki Attila, énektanár, kórusvezető, tősgyökeres gyulai, 2003-óta a Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar vezetője említi az István Király Operakórossal adott közös koncerteket Gyulán és Budapesten.

Az utolsó fejezet bemutatja az Erkel Társaság Vezetőségét. A könyv igényes kivitelét erősíti a szerzőkről készült színes fotók közlése.

A három évtized alapján összeállított EMBERÖLTÖNYI ERKEL EMLÉKEZET könyve legszebb példáját mutatja be, miként kapcsolja egybe részvételével az országot az Erkel Ferenc Társaság. Sátoraljújhely – Debrecen – Budapest – Budakeszi – Pécs – Gyula.

Zárszóként Somogyvári Ákos elnök szavait idézzük:

Szándékunk mégis, hogy az emlékezés élő és előre, a jövőbe mutató legyen, mert akkor az azt jelenti: nemzeti zeneszerzőnk, Erkel Ferenc életművének vannak és lesznek ápolói, gondozói a következő évtizedekben is.

Márkusné Natter-Nád Klára

ÉNEKLŐ MAGYARORSZÁG

Eger

Egerben az Éneklő Magyarország őszi rendezvényei sok éve már egész sorozatot alkotnak. Nem volt ez másként most sem, de idén a járványhelyzet sok szép elképzelést átírt. Bár a kórusok a tavaszi teljes zárlat után újra működnek, a rendezőknek szembe kellett nézni azzal, hogy a jelentkezők közül néhány énekkar le kellett mondja a szereplést a megbetegedések miatt. Így az első kórushangverseny október 17-én három együttes műsorából állt. A tervek szerint szabadtéren, a Végvári Vitézek Terén szolt volna az ének. Ezt a szitáló eső sajnos megakadályozta, így a megszokott (de gyönyörűen felújított) helyszínen, a Bartakovics Béla Községi Házban találkoztunk. Mindhárom énekkar foghíjasan volt kénytelen szín-

meg tudták hallgatni egymást. Az összkari művekben is nagy lelkesedéssel vett részt mindenki. E sorok írója az esti zárszóban kihangsúlyozta: az, hogy a kórustagságról, próbára járásról a hosszú karantén időszak sem tudta „leszoktatni” az éneklőket, újabb bizonyíték arra, hogy a kóruséneklés mély belső igény, s akiben ez megvan, az minden nehézség ellenére is folytatja a munkát. Nagyon bízom benne, hogy a járvány mihamarabb véget ér, és újra teljes létszámú énekkarokkal ünnepehetjük az éneklés, a zene gyógyító, felemelő erejét.

Az október 17-én szerepelt énekkarok:

- **Egri Érseki Fiúkórus** (karnagy: Schmiedmeiszter Szilvia)
- **Agria Vegyeskar** (karnagy: Király Viktória)
- **Andante Kamarakórus Eger** (karnagy: Karnizsné Hócza Zsuzsanna)

Október 20-án öt kórus mutatta be személyes megjelenéssel, vagy felvételtől műsorát. A hangversenyt az Egri Fertálymesteri Testület Férfi Kara kezdte (karnagy Hegyesi-Hudik Margit), folytatva a régi hagyományt. Zongorán közreműködött Bajzáth Linda. A Mezőkeresztesi Férfikórus (karnagy Zoller János) ezúttal korábbi fesztiválszerepléséről küldött élvezetes felvételt. az Eszterházy Károly Egyetem Kórusa – bár jelentős hiányzásokkal, de ezt az előadásban végképp nem érzékelhetően, maszkban is kulturáltan, igényesen énekelt, követve Kabdebó Sándor ezúttal is értő irányítását. A Gyöngyösi Cantus Corvinus Vegyeskar korábbi felvételeiből küldött ízelítőt, Holló Erzsébet karnagy terveiről is mesélt a színes összeállításban. Ezt követően üdvözölhattük a miskolci Szent Ferenc Kórus képviselőit, majd a Cantus Agriensis és Cardinal Mindszenty Kórus magas színvonalú

padra állni. Ennek ellenére rendkívül összeszedett, jó teljesítményt nyújtottak. A délután nagyon komoly feltöltődést jelentett mindenkinek, ezt a koncert utáni beszélgetések tanúsították. Fontos volt, hogy a szellősebb műsorszerkezet miatt az énekkarok kényelmesen

előadásában hallgattuk mások mellett Kátai László egri zeneszerző műveit, ugyancsak Bajzáth Linda zongorás közreműködésével. Az oklevelek átadása előtt Dr. Kabdebó Sándor mindannyiunk számára érdekesítő, a zeneszerző és Bergman gondolkodását is előtérbe

állító előadásában ismerkedhettünk meg a Varázsfuvola értelmezésének és tanításának egy lehetséges módjával. Jó példát láthattunk arra, miképpen érdemes a zenemű mindenki számára érdekesítő megismertetésével foglalkozni.

Köszönet illeti valamennyi résztvevő énekkart, s lelkes karnagyait, hogy törekedve - az éneklést amúgy a Covid járvány idején különösen nehéz tevé - minden akadály legyőzésére, megőrizték dalos kedvüket, összetartó közösségként vettek részt a fesztiválon, megtalálták a módját, hogy a zene összetartó ereje érvényesüljön. A zárzóban e sorok írója, zsűriző társaival teljes egyetértésben külön elismerését fejezte ki Bimbó Zoltánnak, és a rendező Cantus Agriensis (Egri Énekesek) Egyesületnek és az Egri Kulturális Központnak, hogy kiemelkedően jó körülményeket teremtettek a muzikusoknak, s így szólhatott az ének valamennyiünk lelki épülésére.

Dr. Kis Katalin, Ember Csaba

Éneklő Magyarország, Bach kantáták – Eger

Éneklő Magyarország 2020 - Regionális Kórusfesztivál
2020. október 18., vasárnap 18 óra
Minorita Templom
(Eger, Dobó ut. 4.)

J.S. BACH
Weinen, Klagen,
Sorgen, Zagen BWV 12.
Der Friede sei
mit dir BWV 158.

Közreműködők:
Bakos Kornélia – alt
az Egri I. Nemeslelkű Híradó versenyen I. díjasa
Komáromi Márton – tenor
Demeter Sándor – basszus
Kolozsi Balázs – basszus
Bajzáth Linda – zongora

Camerata Nova di Miskolc – művészeti vezető: Soós Gábor
Cantus Agriensis, a Cardinal Mindszenty és a
Miskolci Szent Ferenc Kórus – művészeti vezető: Gergely Péter Pál
Egri Érseki Fiúkórus – művészeti vezető: Schmiedmeiszter Szilvia

vezényel:
Gergely Péter Pál

EGER
KULTURÁLIS KÖZPONT

A belépés díjmentes!

CANTUS AGRIENSIS

lő nagy érdeklődést minden bizonnyal már az előadó apparátus „szokatlan” színessége is magyarázhatná, ha nem vennénk figyelembe a hangversenytermekben is ritkán fölcsendülő remekművek iránti igényt, mely Eger koncertlátogató közönségét az eltelt 25 év folyamán a fesztiválok eseményeinek jellemezte.

A hangverseny Purcell Magnificatjával kezdődött. A művet „a cappella” formában megszólaltató, a szükséges távolságban elhelyezkedő kórusok – a Cantus Agriensis, a Miskolci Cardinal Mindszenty és a Szent Ferenc Kórus – erőt és finomságot kellő arányban egyesítő előadásra törekedtek.

A folytatásban Bach 158. számú kantátája, (Der Friede sei mit dir) következett, kivételesen kvalitásos hangszeres és énekes művészek tolmácsolásában. Dr. Soós Gábor áhítatot teremtő, színgazdag és kifejező erejű hegedűszólója, Kolozsi Balázs minden részletében eleven artikulációja, ritka szépségű baritonja, az Egri Érseki Fiúkórus – művészeti vezetője Schmiedmeiszter Szilvia – fényes hangzása, a zárókorál felemelő előadása mind-mind hozzájárult a hiteles megszólaláshoz.

A program Bach 12. számú, Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen kantátájával zárult. A Krisztus követéséből adódó, „szomorúság, öröm” drámai ellentét pár meggyőző újrafogalmazásának lehettek tanúi a hallgatók. Csodálatosan hangzott a kantáta harmadik és negyedik tétele: Bakos Kornélia bársonyos alt hangja, a feltámadás magasztosságát is megidéző, minden regiszterében végletekig kimunkált művészi előadása.

Dr. Soós Gábor hegedűszólója pedig tovább fokozta a művészi hatást. Remek volt Demeter Sándor bravúros basszus áriája.

A kantátát lezáró korál egy emlékeztető hangverseny felejthetetlen pillanataira tett pontot.

Ezt a programot az előadóművészek a közelmúltban elhunyt kórustagjaik és hozzátartozóik emlékének ajánlották.

Gergely Péter Pál

A 25. Éneklő Magyarország Kórusfesztivál hangversenyeihez ún. „szakmai programokat” kapcsolt a szervező bizottság. Egyike ezeknek a programoknak az egri Minorita templomban került bemutatásra, október 18-án, vasárnap este 18.00 órakor. A hangverseny iránt megnyilvánu-

NépzeneSzó

NÉPDALKÖRÖK, PÁVAKÖRÖK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK OLDALA

A SZÉP MAGYAR ÉNEK NAGY SIKERE

„Vannak emberek, akik sohasem követnek el mulasztást, de csak annyit tesznek, amennyi a kötelességük. Vannak mások, akik feladatokukat hivatássá tudják felelni azzal, hogy a szívüket adják hozzá.”
(Szenthelyi-Molnár István: Emberek! Az élet szép!)

Azt hiszem, Dr. Béres Józsefre ugyancsak jellemző a Szenthelyi-Molnár Istvántól vett idézet. Fő tevékenysége mellett hivatásává szélesedett zenei hagyományaink kiegészítő gyűjtése és újabb módszertani rendszerbe foglalása is.

A ZeneSzó 2019./2. számában jelent meg „SZÉP MAGYAR ÉNEK” című – általam zenei Bibliának nevezett – könyvről írt ismertetés.

Sorsom úgy alakult, hogy külföldre kerültem, s bár megvolt a szerzőtől kapott, gyönyörű példányom, a biztonság kedvéért vittem magammal még egyet, hogy elajándékozhassem az arra érdemesnek. Kiderült, az egyik legkedvesebb tanítványom – volt népzenei szakkörösöm – mindössze 20 km-re lakik tőlem. Úgy gondoltam, ez nem lehet véletlen...

Bár belőle áramlástannal foglalkozó mérnök-doktor lett, őt tartottam – közös múltunk alapján – a legméltóbbnak erre.

A nyári COVID-szünet idejére Zsuzsa tanítványom hazalátogatott, s a kedves könyvet vitte magával. Elcsukló hangon mesélte, hogy a már nyugdíjas, szintén mérnök édesapja örömmel forgatta a kötetet, és énekelgetett belőle. Ezt látva úgy döntött, hogy karácsonyig a szüleinél hagyja a dalgyűjteményt. (Már csak az a kérdés, hogy karácsonykor lehet-e majd közlekedni az országok között?)

A SZÉP MAGYAR ÉNEK könyv és film egyaránt olyan sikert aratott, hogy szükségessé vált újabb kiadása. A szerző gyakran adományoz oktatási intézményeknek példányokat a határainkon túlra is. A hiánypótló gyűjteményre ugyanis nagy szükség van.

A SZÉP MAGYAR ÉNEK könyv és film egyaránt olyan sikert aratott, hogy szükségessé vált újabb kiadása. A szerző gyakran adományoz oktatási intézményeknek példányokat a határainkon túlra is. A hiánypótló gyűjteményre ugyanis nagy szükség van.

A film kapott választható angol, olasz és japán nyelvű feliratot. Kérdéseimre Béres József elmondta, a japán nyelv azon közismert oknál fogva került a filmre, mert ők különös figyelmet fordítanak a Kodály-féle zenei módszerünkre, és a világhírű népdalgyűjtő-zeneszerző a népdalainkat tartotta a zenei nevelés egyik legfontosabb alapjának.

Továbbá a pentatónia is megmutatkozik mind a magyar, mind a japán zenei hagyományokban.

Az olasz nyelvű feliratnál teljes egészében érthető, hogy ahol a beszéd is kottázhatóan dallamos, ott szükség van a mi gyönyörű magyar énekeink megismerésére. Szabad legyen ismét egy személyes élményemet elmondani. A korábbiakban több alkalommal volt szerencsém a Kartali Asszonykórusral Olaszországba utazni. Többek között ellátogattunk a velencei Szent György-szigetre, ahol megnéztük a Szent Gellért-ereklyét is, amelyeket egy hatalmas, barokk szekrényben őriztek. A szépséges viseletbe öltözött asszonyaink egyházi népénekekkel, és gyertyával a kezükben járultak a kegyes emlékekhez.

A bazilika tele volt turistával, köztük számos japán fotóssal. Átszellemülten, csodálattal hallgatták, nézték a jelenetet, felvételeket készítve.

Néhány héttel később, egy „civil” csoporttal érkeztem ugyanerre a helyre, de ők számomra is ismeretlenek voltak és nem daloltak. Az ereklyék kulcsát őrző barát rám nézett s emlékezve az éneklő kartaliakra, követelte tőlünk „Cantare! Cantare!” ismétlésével az éneklést. Hát ennyit a japán-olasz-magyar zenei kötődésről.

Az angol feliratot a világnyelvvé válás tette indokoltá.

Az alapvetően magyar nyelvű, de rövid, angol rezümékkel ellátott kötetben csak apró, fordításbeli finomhangolások vannak az előző kiadáshoz képest.

Az áttekinthetőség vonatkozásában – ahogy az általam nagyon tisztelt Bereczky János népzene-tudós mondja – az anyag egy kötetbe való szerkesztése indokolt, de éppen azért, mert egyszerű felhasználási lehetősége van a gyűjteménynek, szeretném javasolni újabb kiadását, amely témakörönként külön-külön füzetben vagy könyvben (terjedelemtől függően) könnyebben, kezelhetőbb formában segítené a pedagógusok munkáját.

Nézzük csak, mik is ezek a témakörök.

- I. Gyermekek dalok
- II. Népdalok
- III. Népies dalok
- IV. XIX és XX. századi zeneszerzői dalok és hazafias énekek
- V. Szent énekek

Ez a felosztás nem fedi teljes egészében a tartalmat, hiszen számos alfejezet található benne.

A film zenei és képi sokoldalúságát nem lehet eléggé dicsérni, mert az újranezés újabb örömet nyújt. Sőt! A legapróbb részekben is megtalálhatjuk a szépséget, az értéket, ami örökbecsű, aminek meg kell maradnia. Így kerülhetnek a jövő nemzedék birtokába. Talán felelős megőrzésére is.

Gratulálunk Béres Józsefnek az újabb kiadású kötethez, valamint a nyelvében is kiszélesedett filmhez. Köszönet érte, vigye hírét a világba a magyar dallamvilágnak, és a csodálatos, Kallós-féle kézműves gyűjteménynek.

A film és a könyv kiadását az AKOVITA Könyvkiadó Kft. gondozta, szerkesztő: Béres Klára. A könyv és / vagy a film szakértői: Kallós Zoltán, Almási István, Bereczky János, dr. Bubnó Tamás, Dombóvári János, dr. Erdélyi Zsuzsanna. Operatőrök: Pap Ferenc, Tóth Zsolt, Csukás Sándor, Havasi József. Steadicam operatőr: Pap Dénes. Vágó: Szalai Károly. Gyártásvezető: Markó Judit. Rendezte: Petényi Katalin és az Oscar-jelölt Kabay Barna.

Dr. Gerzanics Magdolna

FORGATÓS – SAJÓ MENTÉTŐL SZÉKELYFÖLDIG

Magos együttes, Fonó Budai Zeneház

CD ajánló

Mindent olvasó időszakunk, fiatalkorunk nagy élményei közé tartozik azoknak az íróknak a felfedezése, akik a Székelyföldet mutatták be. Tamási Áron, Benedek Elek regényei, leírásai könnyen ébresztenek vágyat a vidék felkeresésére. És ha ez egyszer megvalósult, akkor nincs megállás: menni kell, amikor csak lehet. De egyszerű Erdélyt járó emberként is előbb-utóbb eljutunk ide, mert vonz a táj, vonz a beszéd és a zene.

Autentikus magyar népzenei játszik kitűnő lemezén a tíz éve alakult Magos zenekar az erdélyi Sajó mentétől indulva Felső-Maros mentén, Székely – Mezőségen át egészen a Székelyföldig (Udvarhelyszék, Marosszék). Autentikus, azaz eredeti, mindent túlél, megmaradt zenét, amit ők is ott a helyszínen hallottak olyan paraszt vagy cigány zenészekről, akik ezt a vérükben hordozzák, de szívesen adják tovább annak, aki érdemes erre. Egyik fő mesterüknek Csizsár Aladár magyarpéterlaki primást tartják. Megidézik Bartók 1914-es gyűjtőútját is egy furulya – ének kettőssel. Előadásukkal Kallós Zoltán előtt tisztelgnek, aki nemcsak gyűjtött ezen a vidéken is, de akinek sokat köszönhetnek a zenészek személy szerint is.

Az együttes tagjainak nagy része annak a generációnak a gyermeke, amely elindította a magyarországi táncmozgalmat, vagy nem sokkal később csatlakozott ehhez. Szinte mindannyian „többed generációsok”, azaz ősük is muzsikálnak, táncolnak. Talán kimondhatjuk: a kodályi jóslat beteljesedik. Ő írta ugyanis 1948-ban, hogy „nem is a gyermek: az anya születése előtt kilenc hónappal kezdődik a gyermek zenei nevelése” – azaz nemzedékek kellene ahhoz, hogy valóban zenével élő, zenével táplálkozó emberfők alkossák a népet. Ezeknek a zenélő fiataloknak a gyermekei

már bizonyosan valódi „kiművelt emberfők” lesznek – kodályi értelemben is.

A zenék értelmezését nagyban segíti a borítóhoz csatolt térkép is, de régi fotókat és remek leírásokat is találunk. Pontos, tudományosan megalapozott fejtegetéseket csatolnak minden egyes zenei összeállításához. A felvételek akusztikus hatása kitűnő, Mazán Attila munkája.

A zenekar énekese Enyedi Ágnes, aki Gyergyószentmiklóson született, Székeshérváron nőtt fel. Vakler Anna tanította énekelni. Kallóstól egyszer azt kérdeztem, kit érdemes követni, kit tart jó énekesnek. Válasza ez volt: Ágikát meg lehet hallgatni... Csak aki ismerte Zoli bácsit, az tudja, mekkora dicséret is volt ez! Enyedi Ágnes énekhanga betakar, vigasztal, megnyugtat. Úgy énekel, ahogyan beszél vagy levegőt vesz, minden manírt nélkülöz. A lemezen pontosan annyiszor halljuk, ahányszor kell, a szerkesztés is kitűnő, nemcsak a térképen haladunk, hanem visz, segít a zenei folyam.

Az együttes zenészei is mesterei hangszereiknek. Van, aki a Zeneakadémia Népzene tanszékén, van aki a családjában és van, aki zeneiskolai mesterektől tanulta a technikát, ám valamennyien jártak a vidéken (nemcsak ezen) és az igazi szakértőktől lesték el, tanulták vagy örökölték meg ennek a kultúrának az üzenetét. A zenészek: Kovács Márton és Soós Csaba hegedű, Salamon Soma harmonika és furulya, Fekete Márton és Éri Márton brácsák, Enyedi Tamás cimbalom valamint Prihoda István bőgő.

A CD-hez kitűnő képgaléria is társul, a Néprajzi Múzeum anyagából ill. archív gyűjteményekből. Az összeállításokhoz fűzött magyarázatok is a lényegét mondják, mégis sok ismeretet közölnek.

Kodály 1927-ben fogalmazta meg ennek dúsan termő kútnak az érdemét, leírva, mit is akar a régi székely dalokkal: „Az utcán állítanám meg vele az embereket, mikor dúlt arccal lohólnak a haszon vagy a falat kenyér után, hogy vigasztalást merítsenek a csodakútból. És el akarnám vinni a világon mindenüvé, ahol csak értenek a zene nyelvén, hogy ezen keresztül is jobban tudják meg, amit oly rosszul tudnak: hogy mi a magyarság.” A Magos zenekar közel száz évvel később, a maga eszközeivel ugyanezt teszi.

A zenekar a bevezetőben azt reméli, hogy hallgatójuk kedvet kap egy igazi székely forgatós táncra – hiszen ez a lemez címe. Én azt gondolom, annál sokkal többre is. Útra- és gondolkodnivalót kapunk. Mert a népdalok sosem beszélnek mellé. Sok rostán mentek át, a selejt rendre kihullott közülük. Sem a dallamuk, sem a szövegük nem több annál, mint ami feltétlenül fontos és szükséges. Nem írnak ezek a miniatűr remekművek semmit körül, egyenesen közölnek, és mindig pontosan annyit, amennyi szükséges ahhoz, hogy ne csak értsük, de át is éljük és erősen megfogadva magunkra vonatkoztassuk azt, amiről szólnak. Sok példa van erre e zenei összeállításban is. Csak egyet mutatok most közülük. Azt, amelyik arról szól, milyen is az igaz szerelem. Az a szerelem, amely akkor is zeng, amikor már vége, amikor letelt az ideje. Ilyenkor persze nem könnyű a búcsú, de harag nélkül való:

*Harmatos a kukorica levele,
Utoljára voltam nálad az este.
Utoljára fogtam ajtód húzóját,
Szép csendesen köszöntem jó éjszakát...*

Fehér Anikó

KOZÁRMISLENY – X. JUBILATE VASÁRNAP

Kozármislenyben, Baranya megye Pécs melletti szép kis városában, az Assisi Szent Ferenc Nővérek zárda templomában Tarcsay Gyöngyvér szervezésében, 2020. szeptember 13-án, dacolva a COVID vírussal, csökkentett fellépő létszámmal 10. alkalommal is megrendezték a Jubilate vasárnapot.

„A zene magasabb rendű minden tudománynál és filozófiánál.”

Ludwig van Beethoven.

Kedves Beethoven!

Hiszünk neked. Megtapasztaltuk. A 21. század olyan közösségi tereket kínál, melyekben a ráció helyett olyan lelki muníciót ad, mely akumulálódik. Nehezebben betegszel meg, kiegyensúlyozottabb leszel, a keresztjeidet emelt fővel, könnyebben viszed. Gyógyszer „Ő”! Bármikor táplálkozhat sz belőle, mondta Tarcsay Gyöngyvér a rendezvény megnyitásakor.

A műsor elején lelkükkel „látó” vak fiatalok gyönyörű versmondását, énekét hallhattuk. *Varga Szilvia* verset mondott és énekelt, Szabó Mariann tanárnő zongora kíséretével. *Kopa Dorottya* és *Kopa Márton* szuggesztív versmondása tette emelkedetté együtt-létünk kezdeti perceit.

A második részben négy együttest hallhattunk. Mind a négy csoport Baranyából érkezett.

Elsőként a vendéglátó Cantica Nova nőikar műsora szólalt meg Lovász Péterné Balázs Magdolna vezényletével.

A kórus 2003-ban alakult, Kozármislenyben, a református gyülekezet tagjaiból. Kezdetben 12 főből állt az együttes, majd egy csábító külföldi út lehetősége és megvalósulása Irhoveba megnövelte a kórus létszámát. Tette ezt a jó hangulat, és az énekelni szeretés is.

A kórust alapításakor Paczárné Ott Ilona vezette. Az együt-

tes születésekor a Cantica Nova nevet kapta. A nőikar, Tarcsay Gyöngyvér szervezésével 2010-től határokon átívelő fesztiválokat szervez az Assisi Szent Ferenc Nővérek zárda templomában. A fesztiválra szeptemberben immáron 10. alkalommal várta a kórus a vendég együtteseket. A rendezvényre négy kórus érkezett.

A Cantica Nova kórust két éve Lovász Péterné Balázs Magdolna vezeti. Igényes műsorukat szép hangon, kultúraltan, zeneileg kifejezően szólaltatták meg. Kozármisleny büszke lehet nőikarára. Lovászné Balázs Magdolna a kozármislenyi nőikar mellett a Pécsi Evangélikus gyülekezet kórusát is vezeti. Sajnos a Covid-járvány miatt az evangélikus egyház vegyeskara nem tudott részt venni a rendezvényen.

A nőikar műsora:

- A. Caldara: Kész már a szívem - kánon
- Rezessy László: Ó, jertek, énekeljünk
- W. Damon: Úr Jézus, nézz le rám
- M. Vulpius: Üdvözlégy, drága Jézusom
- G. F. Händel: Jöjj, béke nyájas Angyala

Őket a Villányi Asszonykórus követte, kik német egyházi énekeket szólaltattak meg harmonika kísérettel.

Baranya több nemzetiségű megye. Együtt élnek itt svábok, horvátok, sokacok. Mindhárom nemzetiségnek kiváló együttesei, énekesi, táncosai vannak. E csoportok résztvevői a falvak rendezvényeinek.

A Villányi Asszonykórus 1973-ban alakult. A kórus célja, a régi, szép német dallamok, népdalok, népelemek megőrzése, megismertetése és továbbadása a fiataloknak. Megalakulásuk óta sok fellépésük volt, bel, és külföldön egyaránt. Felvételeikből két CD készült. Vezetőjük Sági Ildikó. A Villányi Asszonykórus, az alkalomhoz, és a helyhez illő egyházi műsoruk mellett, természetesen német népdalokat is énekelt. A német egyházi népelemek, és népdalok nagyon szépen szóltak harmonika kísérettel.

Műsoruk:

- Mária Mária szép virágszál
- Im Wiesental, ein Hauschen steht.
- Mit frohem Herzen.

A pécsi **Assonantia** kórus következett, *Bártfai Zsuzsanna* vezetésével és hangszeres kíséretével.

Baranya egyik legfiatalabb kórusáról van szó. Az előzmények mintegy három évre nyúlnak vissza. Ekkor vette át **Bártfai Zsuzsanna** a Pécs városában működő Barátság női kar, valamint a Pákolitz női kar vezetését.

Bár a tagság javarészt „szépkorúakból” áll, a rendszeres hangképzésnek köszönhetően friss, fiatalos hangzásra tettek szert! Saját arculatukat megőrizve sokáig egymás mellett tevékenykedtek, ám egyre gyakrabban énekeltek együtt is. Ez utóbbi formáció mindenkinek többlet nyújtott, ezért véglegesen a fúzió mellett döntöttek. Új elnevezésük is ezt tükrözi: Assonantia. Együtthangzás, összecsengés.

Repertoárjuk folyamatosan gazdagodik. Kánonokat, két- három-, sőt négyszólamú darabokat énekelnek, nem egyet zongorakísérettel. Magyar és külföldi szerzők műveit egyaránt műsoron tartják, csakúgy, mint egyházi, illetve világi kompozíciókat. Ennek köszönhetően egyre több felkérésnek tudnak eleget tenni.

Nagy öröm, hogy a tavalyi sikeres bemutatkozás után ebben a nehéz időszakban még újra énekel. 2019 októberében, a Pécs-Baranyai Kóruszövetség által szervezett minősítő hangversenyen a kórus „arany” minősítést kapott.

Az együttes igényes műsorát, muzikális szép előadás jellemezte.

Műsoruk

- *Liszt Ferenc*: O Salutaris hostia

- *Gabriel Faurè*: Ave Verum
- *Leo Delibes*: Missa brevis

Negyedikként a **Siklósi Tenkes Vegyeskar** szólaltatta meg a műsorát.

Siklóson 140 éve, 1868 óta működik vegyeskar. Folyamatosan szerepe van a helyi kulturális életben. Világi és egyházi ünnepek állandó résztvevője. Az együttes 2007-ben vette fel a Tenkes Vegyeskar nevet.

A kórus repertoárja több stílust ölel fel. Az egyházi művektől, a népdal feldolgozásokig hallhatunk műveket az együttestől.

A kórus működése során a szomszédos országokon túl eljutott egészen Norvégiáig. Többször vett részt minősítésen, ahol arany fokozatot ért el. A legutolsó minősítés 2019-ben volt, melyet a Pécs-Baranyai Kórus és Zenekari Szövetség szervezett. Az együttes „Gála” kórus minősítést kapott. A kórus 2019-ben Porecban kórusfesztiválon szerepelt jelentős sikerrel. Három alkalommal vett részt az Erkel Színház által szervezett „Dalár” napon.

Az együttes tagjai között találkozunk idősekkel, fiatalokkal, egyedülállókkal, teljes családokkal, ahol a nagypapa, nagymama, gyerek, és az unoka is énekel.

Az együttesnek kiváló szoprán szólistája van, *Tatai Adél*, kinek segítségével változatos műsort tud megszólaltatni a kórus.

A kórust szép hangzás és muzikalitás jellemzi. Műsoruk a közönség körében nagy tetszést aratott. Az együttes állandó zongora kísérője *Petőcz Zsuzsanna* zongoraművész.

Műsoruk

- *Hans Nyeberg*: Ave Maria
- *Marco Trisina*: Cantico dell Augnello
- *Mary Linn Lightfoot*: Dona nobis pacem
- *Johannes Mathias Mischel*: Jubilate (jazz-motetta)

Szólót énekelt: *Tatai Adél*

Zongorán közreműködött *Petőcz Zsuzsanna*

Vezényelt: *Kunváriné Okos Ilona*

A műsor elejét, és végét W. A. Mozart: Alleluja kánonja keretezte, a rendezvényen szereplő kórusok részvételével, *Lovász Péterné*, *Balázs Magdolna* vezetésével.

A rendezvény kezdetekor mindenkinek megmérték a testhőmérsékletét, távol ültünk egymástól, és minden résztvevő maszkot viselt.

Kunváriné Okos Ilona

karnagy

